Artículos contractos

AL y DEL • Stažené tvary členu a předložky

Ve španělštině se předložky **a** a **de** spojují s určitým členem **el** do jednoho slova. Tyto tvary se tradičně označují jako artículos contractos. Ve skutečnosti obsahují **předložku i člen**.

A + EL = AL • DE + EL = DEL

01 AL: A + EL

Voy al parque. — Jdu do parku.
Voy a + el parque → Voy **al** parque.
Doy el libro al profesor. — Dávám knihu učiteli.
Llamo al médico. — Volám lékaři.
A může vyjadřovat směr, příjemce nebo být součástí slovesné vazby. Al tedy neznamená vždy jen „do".

02 DEL: DE + EL

Vengo del trabajo. — Přicházím z práce.
Vengo de + el trabajo → Vengo **del** trabajo.
El libro del profesor. — Učitelova kniha.
La farmacia está al lado del banco. — Lékárna je vedle banky.
De může vyjadřovat původ, vlastnictví nebo být součástí delšího výrazu.

03 Běžné spojení je povinné

Pokud a/de bezprostředně stojí před běžným určitým členem el, napiš **al/del**. Význam a rod podstatného jména se nemění.
Voy al cine. — Jdu do kina.
Salgo del cine. — Odcházím z kina.

04 Ostatní členy se nestahují

Člen	A + člen	DE + člen
el	al parque	del parque
la	a la escuela	de la escuela
los	a los alumnos	de los alumnos
las	a las tiendas	de las tiendas

Cuándo NO contraer

Kdy slova necháme oddělená

05 EL × ÉL: člen versus zájmeno

EL: určitý člen	ÉL: osobní zájmeno „on“
Hablo del profesor. Mluvím o učiteli.	Hablo de él. Mluvím o něm.
Le doy el libro al profesor. Dávám knihu učiteli.	Le doy el libro a él. Dávám knihu jemu.

Psaný přízvuk je zásadní: **el** před jménem se spojuje; **él** jako samostatné zájmeno se nespojuje. **De él** ani **a él** nepřepisujeme na del/al.

06 UN, UNA a další výrazy

Voy a un parque. — Jdu do nějakého parku.
Vengo de una escuela. — Přicházím z nějaké školy.
Voy a mi casa. — Jdu domů / do svého domu.
Hablo de este libro. — Mluvím o této knize.
Ke stažení potřebujeme právě **el**, nikoli un, mi nebo este.

07 EL AGUA: stále vzniká DEL

El agua je ženského rodu, ale při bezprostředně přízvučném a- používá tvar členu el. S a/de se tento člen spojí:
El color del agua. — Barva vody.
El niño se acerca al agua. — Dítě se přibližuje k vodě.
Ženská shoda zůstává: **el agua fría → el color del agua fría**.

08 Bonus: EL jako součást názvu

Když je **El** součástí vlastního názvu a píše se s velkým písmenem, v psaném textu se zpravidla nestahuje:
Viajo a El Salvador. — Cestuji do Salvadoru.
Soy de El Salvador. — Jsem ze Salvadoru.
Ne každé el před místním názvem je však pevnou součástí názvu. Toto je zvláštní případ; v základních cvičeních procvičujeme běžná al/del.

ČLEN EL → AL / DEL • ZÁJMENO ÉL → A ÉL / DE ÉL